

forrige Aar sat faa nogle Bevillinger, og hvortil jeg ikke vil opgive Haabet om i Aar igen at faa nogle Bevillinger. Med Hensyn til dem vil jeg gøre opmærksom paa, at i alle Tilfælde, hvor der af mig er søgt Bevillinger til saadanne Kirker, har jeg lagt overordentlig Vægt paa, at man, inden man kom til Staten og søgte Bevilling — og man maatte søge til Staten, da der ingen Pligt var til at opbygge dem — havde sørget for, at der ved private Tilbud var tilvejebragt en Driftsfond. En saadan er der alle Begne i disse fattige Egne, større eller mindre; og man kan altsaa eventuelt faa Bemyndigelse til at tage af disse Driftsfond til Anbringelse af Kaffelovne; da Fondene ere paa 3—4,000 Kr., vil det hele jo ikke medgaa til Anbringelse af Kaffelovne. Har man ikke saadanne Driftsfonds, er der naturligvis ikke andet for, end at Kirkeinitiatoren maa begære en Tillægsbevilling af Rigsdagen, og han vil, det haaber jeg fremdeles, opnaa den for at faa disse Kirker, der ere opbyggede ved Statens Hjælp, ogsaa denne Foranstaltning; men jeg haaber, som sagt, nok, at det Spørgsmaal vil kunne løses ved de Driftsfonds, som foreligge paa de forskellige Steder.

Jeg tilstaar, at de Punkter, som den ærede 3dje Landstingsmand for Kjøbenhavn (Jussing) fremdrog, alle forekomme mig at høre til de meget uvæsentlige, og at de ikke give nogen tiltrækkelig Grund til at gøre Forandringer i Lovforslaget. Jeg ved meget godt, at „Kaffelovne“ ikke er det samme som Færnelovne, og at det er urigtigt at bruge den Benævnelse, men det bør først rettes i det daglige Liv, før det behøver at rettes her. Det forekommer mig ogsaa, at det er en noget søgt sproglig Bemærkning, der er gjort med Hensyn til § 2, nemlig at naar Kirkens monumentale Karakter lægger Hindringer i Vejen for Anbringelsen af en almindelig Kaffelovn, kan man ikke bruge det Udtryk, at Kirken ikke henigtsmæssig kan opvarmes ved almindelig Kaffelovn. At man skulde komplicere Lovforslagets Udtryk endnu mere, end det efter Emnets Bestaafenhed er nødvendigt, hvilket maatte ske ved at sætte et „bør“ ind eller ved at sætte et andet Adverbium i Stedet for „henigtsmæssig“ tror jeg vilde være at lade Sproget stille for store Fordringer. Enhver, der læser Lovforslaget igennem, vil se, at en Komplicering er nødvendig, fordi der i Lovforslaget stelles mellem de Tilfælde, hvor Kirken ejer sig selv, og de Tilfælde, hvor den ejes af en privat Ejer. Jeg mener derfor, at man ikke skal forsøge denne Vanskelighed ved altfor sprogrigoristiske Krav.

Udtrykket er det, som Lovens af 7de Juli 1873 bruger, og man har hidtil uden Strid kunnet komme ud deraf; der har mig bekendt ingen Strid været i de fiden da forløbne 20 Aar om, hvad det betyder, og saa mener jeg, at man nok kan blive staaende derved. — Heller ikke tror jeg, at nogen rimelig Vægt af § 4 vil mene, at Ordet „sammen“ skulde have anden Betydning end samtidig. — Det vigtigste af de af det ærede Medlem berørte Spørgsmaal er, om der skulde tilføjes noget om Skorfthenene. Det anses for overflødig at tilføje det udtrykkelig, og bl. a. ogsaa for ikke at gøre Indgrib i Kommunalbestyrelsens Rettigheder, er det blevet udeladt. Jeg tror heller ikke, at der i noget Tilfælde har været særlig Strid derom.

Jeg skal med Hensyn til Spørgsmaalet om Kirkeejeren bemærke, at jeg ikke har fundet nogen som helst Anledning til i dette Lovforslag at rejse det store Spørgsmaal om, hvor langt den private Kirkeejers Forpligtelse strækker sig. Jeg opgiver ikke ved dette Lovforslag nogen som helst Ret, som Staten eller Lovgivningsmagten maatte have imod Kirkeejeren. Paa den anden Side har jeg ikke fundet nogen som helst Anledning til at stærpe de Krav, som efter Lovens af 1873 kunne stilles til Kirkeejeren. Et er jo, hvad man kan gøre over for Kirkeejeren, og et andet, hvad man bør gøre, og jeg mener for det første ikke, at der i Anledning af denne Sag er nogen som helst Opfordring til at stærpe Kirkeejerens Forpligtelse, og for det andet mener jeg, at man, saa ofte Spørgsmaalet kommer frem, bør tage under Overvejelse, for det første, som det er fremhævet, hvad Tro og Love medføre, og dernæst — det er jo stærkt fremhævet, at Kirkeejerne have spekuleret og betalt i dyre Domme — at ogsaa Staten har spekuleret ved samme Lejlighed og forud indfasseret en stor Fordring, som den vel saa maa tage Konsekvensen af. Hvad enten det nu har været en fornuftig Spekulation af Staten eller ikke, er det vist, at man ikke kan komme bort fra den Kendsgerning, at der er spekuleret, og det maa tages i Betragtning ved enhver senere Lovgivningsforanstaltning. Men der har, som sagt, ingen Opfordring været for mig til at rejse dette store Spørgsmaal, hvorved rimeligvis det hele Lovforslag vilde være blevet sat paa Spil, thi jeg tror nok, at det kan siges, at der vilde være grumme lidt Udsigt til Entighed derom. Det har ikke været nødvendigt at rejse dette Spørgsmaal, naar man holdt sig til det ved Lovens af 1873 givne Grundlag, som bestemt præciserer, hvad Kirkeejerens Forpligtelse er under de forskellige Kombinationer, der er Tale